

HAJDUFÖLD

1924. év január 16.

SZERDA

Debreczen, VI. evf. (13.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY-HÓRA 7000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 300 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Haendel Vilmos táborába sorakozik fel a III. kerület választópolgársága

**Tendenciózus álhírek Haendel professzor vis-
szalépéséről - Homonnay Tivadar nem vesz részt
a választási küzdelemben**

Míg a Haendel Vilmos személyé-
vel és egyéniségével reprezentált
tisztult keresztyén és magyar de-
mokrácia feltartóztatatlannul halad
a diadal felé, az ellenpárt k apró-
cseprő kortesfogásokkal, választási
trükkökkel próbálják reménytelen
ügyüket a siker felé segíteni. Az
ajánlasi ívek jórészt illetéktelen köz-
szel történt elhalkodása után most
azzal az átlátszó fogással kísérlete-
zik az a kortesészjárás, hogy Haen-
del Vilmos visszalépését híresztelt.
E teljesen átlátszó fogással szemben
a leghatározottabban megállapíthat-
juk, hogy Haendel professzor semmi-
esetre nem tér ki a kerület több-
ségének bizalma adta kötelességtel-
jesítés elől.

feltehetően felveszi a választási harcot.

A Haendel-párt nagyválasztmánya
máris teljes agilitással fáradozik a
választás előkészítésén és a Nemzeti
Hitelintézetben (Kassuth utca 7. sz.)
levő pártirodában szüntelenül folyik
a szervezés lázas, de egyben alapos
és céltudatos munkája.

Ama generációk tagjai, amelyek
Haendel Vilmos nevelői kezéből ke-
rültek ki évek hosszú során: a pol-
gárság, amely évtizedek alatt tanulta
meg szeretni és tisztelni jelöltjét: a
munkásság, amely nem felejtette el,
hogy benne mindig gorvaces védel-
mezőjére talált a legnehezebb idők-
ben is: egy lélekkel sorakozik fel
most táborában, hogy az általa min-
dig férfiasan képviselt nemes esz-
mék zászlóját diadalra segítse.

A polgári jelöltek

Bár Haendel Vilmos jelöltetésével
a kerület sorsa eldöntöttnek látszik,
mégis szükséges az egész választó-
polgárság összefogása a szociál-
demokrata, radikális terror ellen,
amellyel szemben más polgári jelöl-
tek feltevése csak a hazafias
frontot gyöngíti és törli frakciókra.
Enek a belátása vezette a tegnap
jelöltként emlegetett Homonnay Ti-
vadart, aki értesülésünk szerint,
nem akarván felaprózni a polgárság
Haendel körül csoportosuló nagy
többségét, jelöltetésétől visszalepett.

Forradalmi kísérletezés

A teljes reménytelenség jegyében,
de annál elszántabban készülődik az
ország összeomlataztásának, minden
nyomor külső okának, a sötét emlé-
keztető Karolyi-rezsimnek hirhelt
belügyminisztere, Nagy Vince a vá-
lasztási harcra. Győrhá, a proletár-
dandy siet Pestről támogatására,
de sem ez a segítség, sem a „füg-
getlen polgárság” csalógató üres jel-

szavai sem fogják többet elszé-
díteni a forradalmi lázaktól kijoza-
dott magyar választókat, — több
vörösszokfűs „nagyságos” elvtársra
Debrecennek nincsen szüksége.

**Megválasztottak a választási biz-
toszt és a helyettes biztoszt**

Hirt adott már arról a *Hajdúföld*,
hogy a debreceni képviselőválasztá-

son a választási biztoszt és helyettes
biztos a királyi ítélőtábla teljes ülése
választja meg a saját kebeléből, a
bírák közül. A királyi ítélőtábla
tegnap a teljes ülést megtartotta,
amelyen választási biztosnak dr.
Baróthy Zoltán tablabíró, a helyet-
tes biztosnak dr. Szép László tör-
vényszéki bíró jelölte ki.

A Haendel-párt plakátjai

A Haendel párt Debrecen tár-
sadalmanak minden rétegét magában
egyesítő nagyválasztmánya ma ki-
bocsátotta választási falragaszait,
amelyeket a nagyválasztmány nevé-
ben mintegy háromszázötvenen írtak
alá. A falragaszok szövege a kö-
vetkező:

III. kerület választópolgárai!

**Rajtunk az ország szone, jól vigyázzunk, jól
válasszunk!**

**Mindent a nemzetért! Ez azt jelenti, minden mindnyá-
junkért, mindnyájunk boldogulásáért.**

Ezeréves határaink nélkül nincs magyar boldogság: ez legyen poli-
tikánk sarkcsillaga.

Mindent elvehettek tőlünk: jogunk, önértetünk, történelmi hivatásunk
megmaradt. Csönkán is, láncban is önértetes külpolitikát követelünk: or-
szágunk függetlenségének megóvását minden jogtalan beavatkozás ellen.

Belpolitikánkat négy oszlopra építjük: **becsület, tehetség,
munka, hazafiaság.** Honfitársaink közt ezeken kívül más politikai
osztályozást ne ismerjünk. A testi és szellemi munkát egyformán megbe-
csüljük. Jogban egyenlőség, teherviselésben arányosság! A gyengébbek
védelme által teremtsünk magunk közt egyensúlyt, békének, haladásnak
legérősebb zálogaként.

Keresztyéni szeretet hassa át lelkünket, csak azokat gyűlöljük, akik
megrontásunkra törnek, akik miatt annyit szenvedünk, akik nemzeti öné-
rtetünket támadják, akik megélhetésünket oly keservessé teszik.

**Választópolgárok! Nagyon könnyű megtalálnunk,
hogy ezeknek az elveknek a lépéseire kit kell djünk be a
nemzetgyűlésbe: immár negyedszázad óta él közöttünk**

Dr Haendel Vilmos

egyetemünkön a politika nagyhírű professzora, ki nemzedékeket nevelt a
nemzeti eszmének.

A háboruban Doberdó egyik harcosa volt, a forradalmakban elhúzott
martíruk, a forradalmak után a hazafias munkásság lelkes pártfogója,
számos közgazdasági intézmény megalkotója, a nemzet talpraállításának
egyik országos vezérmembere.

Pártonkívüli jelölt, mert a mai pártok keretei ugys napról-napra vál-
oznak; **ellenzéki jelölt**, mert a tisztességes vagyonuk és munkájukból
élőket erőteljesebben kívánja védeni, mint ezt a mai kormány teszi.

Mindenkihez intézzük szavunkat, de Titeket, az élet nyomorúságaival
küzdő szellemi és testi munkások külön is felhívunk: támogatassatok annak
a férfunak megválasztását, aki pénzrel, hatalommal nem rendelkezik ugyan,
de akitől helyzetetek megjavítását annyival inkább remélhetitek, mert maga
is szegénysorsu tisztviselő, aki tudja és érzi, hogy mi fáj nektek.

Ha még Debrecen se olyan embert küld a parlamentbe, aki a nemzet-
és vallásrombolókat letörni segítsen, akkor ne csodalkozzatok, ha egyik
oldalon a féktelen tobzódás, másik oldalon a minden eddiginél nagyobb
nyomor és munkanélküliség a megsemmisülés örvényébe taszít bennünket.

**Hallgassatok meg programját. Talpig férfi ő, aki elvett nem fogja
megtagadni soha!**

ÉLJEN dr HAENDEL VILMOS!

A nagyválasztmány.

**Összevásárolták a választási
íveket**

A választási küzdelem megindu-
lásakor a Magoss-párt is megpró-
bálkozott egy régi, de gyakran be-
vált választási trükkel, az ajánlasi
ívek összevásárlásával. A debreceni

III. kerületben ez könnyebben ment,
mint bárhol másutt. A választás
elrendeléséről szóló iratot ugyanis
mint a központi választmány elnöke
dr. Magoss György polgármester,
ifjú Magoss György apja kapta elő-
ször kézhez és így szombat délután

tól hétfőn reggelig bőséges idő állott
rendelkezésére a Magoss-pártnak a
szükséges intézkedések megtételére.
Magoss emberei az ajánlasi íveket
valóban össze is vásárolták, azonban
ezzel a kortesfogással semmivel sem
juttatták előbbre jelöltjük megválasz-
tásának ügyét, mert a Haendel-párt
is megtette a kellő lépéseket és
az új ajánlasi ívek ma délelőttre
már megérkeznek Budapestről. A
Haendel-párt ezután is kéri a vá-
lasztó polgárokat, hogy az ajánlasi
ívek megérkezéséig legyenek türe-
lemmel, mert mindenkinek módjában
lesz, hogy a Haendel Vilmos ajan-
lasi íveit aláírassák.

Egy titokzatos jelölt

A választási mozgalmaknak egyik
érdekes momentumja az, hogy a na-
pokban feltűnt a III. kerületben egy
Szabó Pál nevű titokzatos önjelölt,
aki a keresztyénszocialisták között
akart bangulatot keltetni önmaga
melleit. Ezt az embert — akinek
kiléte és pártallása még mindeztől
tisztázatlan — sokan összetévesztették
Szabó Pál ker. szoc. titkárral, a
keresztyén magyar eszmék lelkes
harcosával, aki pedig ellentétben
alteregójával, Haendel Vilmost tá-
mogatja. A másik Szabó Pál, akit
a néphumor az eredetitől való meg-
különböztetés céljából máris *sokoró-
pátkai* Szabó Pálnak keresztelt el,
megjelent a törvényszéken is, ahon-
nan önjelöltetése céljából 30 darab
ajánlasi ívet vitt el. Ezek után
pedig visszatért oda, ahonnan jött —
az ismeretlenség homályába, végleg
letűnve a választási küzdelem aré-
nájáról.

A rossznyelvek szerint ez az
ember az ellenpártok egyik kortese
volt, aki csak azért „lépett fel”,
hogy a Haendel-pártot megelőzve,
megszerezze a választási íveket.

Mintán még mindig nincs tisztázva
„sokorópátkai Szabó Pál” szerepe —
Szabó Pál, a ker. szocialisták tit-
kára a következő nyilatkozat köz-
vetéltére kérte fel a *Hajdúföldet*.

NYILATKOZAT

Tudomásomra jutott, hogy egy
Szabó Pál nevű egyén a debreceni
III. kerületi választáshoz ajánlasi
íveket adott ki. A hozzám több
oldalról intézett kérdés miatt, hogy
vajon nem én vagyok e az, ezután
hívom fel Debrecen keresztyénszocia-
lista munkásságának, valamint pol-
gárságának figyelmét arra, tévedé-
sek elkerülése végett, hogy fenti
Szabó Pál nevű egyénnel nem vagyok
azonos. Tévedések elkerülése végett
ugyoncsak közlöm, hogy a keresz-
tyénszocialista munkásság és polgár-
ság nem állott külön jelöltet, ha-
nem teljes egészében dr. Haendel
Vilmos jelöltisége mellé állott.

Dr SZABÓ PÁL

tud. egyetemi könyvtáros,
mint a tisztántul keresztyén-szocialisták
kerületi vezetője.

Ismét a Ház elé került a debreceni mandátum ügye

A miniszterelnökhelyettes bejelentése a tisztviselők segélyéről — Folyik az indemnitás vitája

A nemzetgyűlés mai ülését három negyed 12 órakor **Szótovszky** Béla elnök nyitotta meg. **P. Szabó Géza** napirend előtt szót tesz a

köztisztviselők nyomorát.

Felvilágosítást kér a kormánytól, hogy mit szándékozik tenni a **köztisztviselők nyomorának enyhítésére**? Hajlandó e részükre beszerzési segélyt folyósítani.

Vass József miniszterelnökhelyettes válaszában kijelenti, hogy a kormány a legnagyobb jóindulattal kezeli ezt a kérdést. Kétségtelen, hogy nagy drágasági folyamat indult meg decemberben és január elején. A köztisztviselők beadványai fordultak a kormányhoz, amelyben azt kérik, hogy beszerzési segélyt folyósítsanak számukra. A kormány honolái kívánja a tisztviselőknek ezt a kérését és úgynevezett egyszerű segély folyósítását határozta el.

Ez meg fog felelni a **juliusi** illetmény 100 és a **januári** illetmény 25 százalékának.

Azt hiszi, hogy 8—10 napon belül az aktív tisztviselők túlnyomó része kézhez veszi ezt az utolsó segélyt, a többi tisztviselők 14 napon belül szintén hozzájutnak.

Az ipari munkásság helyzete is rendkívül megnehezedett a hét folyamán, amennyiben több nagyvállalat üzeme-ökéntes következtében elbocsátásokat tervez. A miniszterelnökkel együtt megette a lépéseket, hogy e gazdasági és ipari tényezők erejük teljes megfeszítése mellett sem felelkezzenek meg hazafias és erkölcsi kötelességeikről, ne tegyék ki a munkásság egy részét a munkanélküliség téli nyomorának.

Jánosi Zoltán mandátuma körül

Hegymegi Kiss Pál Jánosi Zoltán mandátumának megsemmisítését törvénytelenesnek és házszabálysértésnek minősíti. A bíró bizottság ítélete a házszabályokba ütközik, miután szerinte nem rendeltek el Jánosi választhatóságának kérdésében vizsgálatot. Ebben az esetben ez nem történt meg, hanem a választási rendelet egyik szakasza alapján fosztották meg Jánosit mandátumától. Ez az eljárás nézete szerint sérti a református egyházat is.

Wolff Károly válaszul. Beszédében allandoan zavarják a szocialisták és radikálisok. A házszabályok szigorú figyelembevételével látta el tisztjét ebben az ügyben. Nem ismeri el, hogy a bíró bizottság tagját bárki is felelősségre vonhatná. Ők ebben az ügyben a legilletkeesebb fórumhoz, az egyetemes konventhez fordultak. Az volt eldöntendő, hogy illetékes bíróság hozta-e az ítéletet, jogerős e a hivatalvesztés? Ezt pedig meg is állapították. Hogy a nemzetgyűlés tekintélyét rontsák és házszabállyal ellentétesen járjanak el, a maga részéről nem engedi meg.

Rupert Rezső Wolff Károlyt eszüközéssel vadolja, amiért az elnök rendreutasítja.

Hegymegi Kiss Pál azt állítja, hogy a bíró bizottság ítélete Jánosi mandátumáról igazságtalan és házszabályellenes volt.

Ezután folytatják az

indemnitási törvényjavaslat

vitáját.

Homonnay Tivadar határozati javaslatot nyújt be, hogy az elgyen-

gült kézművesipar mellett a gyár-
ipar minél szélesebb keretek között
vegye ki részét a

tanonckérdésben.

Gondoskodják a kereskedelmi kormány arról, hogy az új ipartörvény rendelkezéseit végre is hajtsák. Az új tanoncotthon építése érdekében tegye meg a célravezető intézkedéseket.

Szeder Ferenc (vörös) hosszasan bírálja a földreformnovellát. Sürgeti a Petőfi-törvény tárgyalását.

Ezután az elnök az ülést délután 4 óráig felfüggeszti.

A délutáni ülés

háromnegyed 5 órakor nyitotta meg **Pesthy Pál** elnök.

Szeder Ferenc: A munkanélküliség a mezőgazdasági munkások nagy részét nyomorba dönti. Munkaalkalmakat kell teremteni. A hadirokkantak, özvegyek és árva éheznek, míg azok, akik idehaza maradtak, a háború alatt nagy gazdagságot szereztek. Tessék ezekhez hozzá nyulni és a legkíméletlenebbül meg-

adóztatni. Az indemnitást nem fogadja el.

Petrovác Gyula: A munkanélküliség az oka gazdasági helyzetünk visszasságának. A tőkét nem termelésre, hanem

zsidó spekulációra fordítják és kosztba adják. Ez a pénzügyi politika okozza az óriási munkanélküliséget.

Határozati javaslatot nyújt be, utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a közmunkák sürgős megindításával segítsen a nagy munkanélküliségen. Sürgeti a házszabályok revízióját. Az indemnitást elfogadja.

Reisinger Ferenc: Polemizál a miniszterelnök beszédével, amelyben **Beihlen** kijelentette, hogy az összes atrocitások elkövetőit ki fogják nyomozni. Bírálja a szénkormányzatoság és a lakáshivatal működését. Szóváteszi a vasúti elbocsátásokat. Az indemnitást nem fogadja el.

Elnök ezután bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben értesíti a nemzetgyűlést, hogy a Kormányzó ur Öfóméltósága intézkedése alapján

a miniszterelnököt távollétében Vass József népjóléti miniszter helyettesíti.

Kállay pénzügyminisztert pedig **Wálkó** kereskedelmi miniszter.

Ülés vége háromnegyed 8 órakor.

Folyik

az Ulain-pör főtárgyalása

Pakots József Döhmél rémmeséi ői - Kihallgat-ták Hetenyi főkapitányhelyettes

Ulain és társainak ismeretes perében ma délelőtt kilenc órakor folytatták a tegnapi félbeszakított zárt tárgyalást, amelyen a bíróság **Döhmél** Frigyes, az agent provokatort hallgatta ki.

Feltizenkettőkor **Langer** elnök megnyitotta a nyilvános tárgyalást. Az első tanu **Závorszky** Miklós rendőrfogalmazó volt, akinek Ulain átadta azt az iratot, amelyet Münchenbe akart vinni. Kijelenti, hogy

Ulain önként adta át neki az iratokat,

ezeket ő magához vette, majd kijelentette **Ulainnak**, hogy nyugodtan utazhat tovább.

Következő tanu **Pakots** József nemzetgyűlési képviselő.

Kijelenti, hogy ebbe az ügybe szeptember végén kapcsolódott be. **Döhmél** akkor elmondotta, hogy egy olyan szervezet alakult, amelynek **Prónay, Héjjas, Adorján, Szemere, Ulain, Eckhardt, Lendvay és Kádár** Lehel a tagjai.

Ulain: Ez már szeptember végén volt? (gunyosan mosolyog.)

Pakots: A puccsot úgy tervezték, hogy éjszaka elfoglalják a pályaudvarokat, a főbb hivatalokat és a

további teendőkről gondoskodnak. Ekkor elhatároztam, hogy

a kormánnyal közlöm a történeteket.

A miniszterelnök arra kért, ha újabb jelentések érkeznek, azokat vigyem el, vagy értesítem róla.

Volt még egy másik jelentés is, amely nem került a miniszterelnök kezébe. Ez arról szólt, hogy Ulain november 6-án utazik Münchenbe. Szó volt arról is, hogy **Héjjas** embereinek száma 7000. **Ulain** három ezret is elegendőnek tartott.

Méhes bíró: Nem nyomoztak az urak **Döhmél** előlétele után?

Pakots: Eleinte bizalmatlan benyomást tett rám **Döhmél**, de később előadása plausibilissé vált. Elmondta, hogy hazájából menekülnie kellett. Az ébredőknél megtudta, hogy merényleteket terveznek a zsidók és pénzemberek ellen.

Ulain: Konstátalom **Pakots** képviselő ur megjegyzésével szemben, aki engem szeptember végén velt a **Szemere-körben** látni, mint elnököt egy ülésen, hogy

november 2-án ismerkedtem meg Döhmellel.

Ezt ő maga is beismerte.

Ezután **Vázsonyi** és **Hetenyi** hallgatják ki.

Elnök: Tud e arról, hogy **Döhmél** az ön édesatyjával beszélt?

Vázsonyi János: Igen, ez igaz. **Döhmél** is beszélt édesatyjával. Vallomásaának további részében ifj. **Vázsonyi** elmondja, hogy **Fabján** Béla kísérte **Döhmelt** a parlamentbe, ahol rögtönzött miniszteri értekezletet tartottak, amelyen

Vázsonyi Vilmos is jelen volt.

Amikor **Döhmellel** megismerkedett, **Döhmél** Frigyes akkor valóságban le volt rongyolódva. Egy vékony nyári ruhán kívül nem volt semmije. Több ízben kölcsönöztem neki össze-sen min'egy 400 ezer koronát.

Elnök: Emlékszik-e mi volt a **Döhmél-szerződésben**?

Vázsonyi János: Oh kérem nem akarom ezt a nagy nyilvánosság előtt elmondani, (ekkor gunyos nevetés halk moraja hallatszik a hallgatóság padsoraiban.)

Utána **Hetenyi** Imre főkapitányhelyettes tesz vallomást. Elmondja, hogy ő az egész Ulain-ügyben egyetlenegy lépést sem tett utasítás nélkül. 1923. augusztusában ismertem meg **Döhmelt**. Ezután azt vallja, hogy **Ulain** Ferenc az első jelentésben még nem szerepelt. — **Ulain** neve november elsején keveredett az egész ügybe.

Ezután a bíróság tárgyalását holnap reggel 9 órára halasztotta. A holnapi nap folyamán a perbeszédre is sor kerül.

Diákok küldöttsége a kultuszminiszternél

A tandíjak mérséklését kívánja az ifjuság

Budapest, január 15. **Csik** József nemzetgyűlési képviselő a nemzetgyűlés délutáni ülése alatt az egyetemi ifjuság 5 tagu küldöttségét vezette **Klebsberg** Kuno gróf kultuszminiszter elé. A küldöttség átadta a miniszternek az egyetemi ifjuság január 13-án megtartott nagygyűlésén elfogadott memorandumát, melyben

kéri az 1923. évi szeptemberi állapot visszaállítását a tandíjak, beiratkozás és vizsgadíjak terén,

tovább tekintettel arra, hogy mai nehéz anyagi helyzetben az ifjuság még az akkori tandíjaknak megfelelő összeget sem tudja egyszerre lefizetni, kéri a tandíjaknak több részleiben való fizetésének engedélyezését minden tandíj kategóriára nézve. Kéri, hogy hosszabbítás meg a beiratkozás határidejét, valamint a köztisztviselők gyermekei részére engedélyezett tandíjkezdmény iránti folyamodványok benyújtásának határidejét, kéri

a menekült egyetemi hallgatók részére a köztisztviselők gyermekeit megillető tandíjkezdményt

és azután, hogy a tandíjmentességet ne a jeles és jó előmenetel alapján adják, mert az ifjuság mai helyzetében sokszor fizikai munkával kénytelen megkeresni betevő kenyerét, ami a tanulmány szempontjából előhaladásának rovására megy.

A kultuszminiszter kijelentette, hogy módját ejti, hogy a bajokat valamiképp orvosolják.

Legolcsóbbak a Hajdudöröd apróhirdetesei

Ha szükségletét

MAGVAK

-ban még olcsón kívánja fedezni

Takarmányrépa- és lucernamagot mielőbb biztosítson magának

KONTSEK GÉZA cégnél DEBRECEN

Melegágyi magvak szintúgy megérkeztek!

Szálloda és étterem a Vadászkürthöz
Petőfi-tér 7. szám, Deák Ferenc-utca sarok.

Kenyelmes, tiszta szobák.

Kitűnő magyar konyha.

Minden este **BERKY LAJOS** teljes zenekarával muzsikál.

Szíves pártfogást kér **AZOR GYULA** vendéglős.

„Huszezer magyar diák áll készen a haza védelmére“

Megnyílt a MEFHOSZ országos diákkonferenciája - Kétezer hold föld évi jövedelmével meg lehet szüntetni a diáknyomort

Kedden délután nyílt meg Budapesten a MEFHOSZ 6 napra tervezett diákkonferenciája, amelyen a budapesti, szegedi, debreceni és pécsi egyetemek, valamint a soproni, magyaróvári, keszthelyi, miskolci, hódmezővásárhelyi, sárospataki és pápai főiskolák ifjúságának kiküldöttjei vesznek részt.

Az ünnepi, megnyitó beszéd kedden délután 5 órakor kezdődött a budapesti új varosháza dísztermében, ahol megjelent többek között József kir. herceg, Bárdony János prorektor, Szinyei rektor és Tóth Lajos államtitkár a kultuszminiszter képviselőjében. Rajtuk kívül a díszgyűlésen résztvevő a keresztyén magyar társadalom számos előkelősége is.

A díszgyűlést az egyetemi énekarok a *Nemzeti Hírszék* élénkelésével nyitották meg.

Majd Vámosy Zoltán egyetemi tanár, a MEFHOSZ szövetségi tanácsának elnöke mondott beszédet és rámutatott arra, hogy

20 000 diák áll készen a haza, a törvény és a nemzeti munka védelmére.

Ennek a seregnek a szava ma súlyosabb, mint valaha volt.

Utána Nagy Iván elnök tartott ünnepi beszédet, rámutatva az ifju-

ság nagy feladataira, amelyek ma főként a tanulmányok pontos elvégzéséből és a tradíciók ápolásából állnak. Majd szemrehányást tett a magyar társadalomnak, hogy

négy év óta ölbelet kezekkel nézi az egyetemi ifjúság hallatlan nyomorát.

Nagy Iván hatásos beszéde után az egyetemi énekarok elénekelték a *Nem, nem, soha!*-t, majd a díszoklevelek kiosztására került a sor. A MEFHOSZ Bárdony Jánost, Szily Kalmánt, Tormay C. Liliát és Roffay Sándort választotta dísztagjai sorába. Ezek a díszoklevelek átadása után meghatott szavakkal mondtak köszönetet a szép kitüntetésért.

Véer Tibor szövetségi alelnök a diákság szociális helyzetét táarta fel ezután. Kifejtette, hogy a diákságnak legalább két alapítványi intézményre volna szüksége.

A bajokat orvosolni lehetne, ha a földreform végrehajtása vagy a Károlyi bírtok elkobozása után

2000 hold földjévedelmét adnák diákjóléti célokra

minden esztendőben. Beszéde végén követelte, hogy állítsák fel a diákság betegségyógyító intézetét és a parádi Károlyi kastélyt rendezzék be diákintézménynek.

A törvényhatóságok az állammal akarják megfizettetni az elbocsátott tisztviselők végkielégítését

Ismeretes, hogy a létszámcsökkentési törvény rendelkezései alapján elrendelte a tisztviselők számának csökkentését. A törvény elrendeli, hogy a végelbocsátás alá került tisztviselők

végkielégítését a törvényhatóságoknak kell kifizetni.

Mind e sérelmek miatt Kecskemét város törvényhatósága felirattal fordult a belügyminiszterhez, melyben különösen a végkielégítési összegeknek a törvényhatóságok általi kifizetését kifogásolja és kéri a miniszteriumot, hogy hasson oda, hogy

Ötven milliárdot harácsol össze a koronarontó maffia

Letartóztatták a koronaromboló fővezérét. — Öt bankbizományos van őrizetben

Az ismeretes koronarontás ügyében a budapesti főkapitányság egyik detektívcsapata nagyarányú leleplezéseket eszközölt a szenzációs eredményeket ért el. Ugyanis

a koronaromboló maffia fővezérét letartóztatták.

A nyomozás szálai az adatok alapján Bécsbe vezettek.

Arról érkezett az első jelentés, hogy a Devizaközpont és a magyar kormány terveit a korona stabilizálására vonatkozólag ismeretlen kezek keresztül huzzák és Bécsben megkontrollálják a magyar koronát.

A budapesti főkapitányságnak biztos adatok voltak a kezében arra vonatkozólag, hogy a bécsi Allgemeine Depositen Bank — mely a koronarombolás egyik főszéke volt — egyik megbízottja, *Kerls* Pal Budapesten tartózkodik. A rendőrség Kerls-t letartóztatta s ekkor kiderült,

ezeket az összegeket

az állam fizesse ki.

Kecskemét ártirt Debrecen város törvényhatóságához, hogy a megindított mozgalomban Debrecen is vegyen részt s hasonló felirattal forduljon a belügyminiszteriumhoz. Az így valószínűleg már a legközelebbi tanácsülés elé fog kerülni s a legközelebbi közgyűlés már végleges döntést fog hozni.

Minden jel arra vall, hogy a kecskeméti felirattal Debrecen városa is magáévá fogja tenni, s hasonló szellemű felirattal fogja azt támogatni.

hogy Kerls-t tulajdonképpen Schwarz Adolfnak hívják s a Depositen Bank egyik igazgatója, aki a koronaromboló maffia vezére volt.

Az adatok szerint több mint

50 milliárd koronára rug az az összeg, amelyet a koronarombolók üzemeikkel megkeresnek.

A bécsi bankigazgatón kívül még öt főszékhelyi bankbizományos van a főkapitányság őrizetében és pedig *Schvitz* János, *Stein* Árpád, *Gara* Zoltán, *Berki* József és egy egyén, akinek a nevét egyelőre még nem közli a rendőrség a nyilvánossággal.

Ugy hiszik, hogy nagyobb fővárosi pénzintézetek is szerepelnek ebben az ügyben, amelyek szintén összeköttetésben állottak a koronarombolás főhadiszállásával, a bécsi Depositen Bankkal és ennek budapesti üzletfeleivel.

A személyszállító repülőgépek berendezése

Nagy lépésekkel halad az aviatika fejlődése

Az aviatika fejlődése az utolsó évek folyamán elsősorban a motornélküli — úgynevezett vitorlázó repülés, — valamint a kereskedelmi aviatika terén mutat fel nagy jelentőségű haladást.

A kereskedelmi aviatika,

ámbar eredete még a háború előtti időszakra visszanyúl, mégis inkább a háború utáni évek szülöttjének tekinthető. A háborúból nyertesként kikerült hatalmak fölösleges katonai repülőgépeket átadták a polgári légiforgalmi vállalatoknak, amelyek egymástól nagyobb távolságra fekvő városok között személy- és postaszállítást végeztek velük. Ezek a repülőgépek azonban eredetileg katonai célra épültek s így nem voltak be teljesen a polgári légiforgalomban. A kereskedelmi aviatikában ugyanis más szempontok az irányadók, mint a katonai aviatikában. Amíg a katonai repülőgépekkel általában a nagy sebesség, a gyors emelkedési képesség, a mozgékonyosság s a sebezhetetlenség a legfőbb követelmény és az üzemanyag (benzin és kenőolaj) fogyasztás mennyisége háttérbe szorult, addig a kereskedelmi repülőgépekkel az üzembiztonság és a gazdaságosság lép előtérbe a mozgékonyassággal és a nagy sebességgel szemben.

A személyszállító repülőgépekkel nem szokás bravuros mutatványokat — légi bukfencet, dugóhúzókat — végezni, hanem az a fontos, hogy a repülőgép kevés üzemanyagot fogyasszon, járása nyugodtabb, biztonságosabb legyen, mint a vonatnak, vagy az autómobilnak és berendezése kényelmes legyen.

Ezek a követelmények a katonai repülőgépeket a polgári légi forgalomból hamarosan kiküszöbölték, úgy hogy ma már a legtöbb külföldi légi vonalon speciális kereskedelmi repülőgépek közlekednek.

A kereskedelmi repülőgépipar kifejlesztésében a németek jártak elől,

akiknek első kereskedelmi repülőgépeik már a háború alatt elkészültek, a háború után pedig a német repülőgépgyáraknak kénytelen-kelletlen át kellett térniük a kereskedelmi repülőgépek előállítására, hacsak nem akartak külföldre vándorolni, mint például a *Fokker* művek, amelyek Hollandiába helyezték át gyártelepeiket, nehogy alkalmazkodniok keljen a versaillesi szövetségek közötti katonai bizottság előírta szabályokhoz, amelyek tudvalevően oly szűk korlátok közé szorították a legújabb államokban építhető repülőgépek méreteit és löörőszámát, hogy azok a külföldi gépekkel szemben egyáltalában nem lehetnek versenyképesek.

A modern légiexpressz

ma már nemcsak sebesség, hanem kényelem dolgában is felveszi a versenyt a vonattal, vagy a gőzhajóval. Járása sokkal simább, nyugodtabb minden más közlekedési eszköznél. Rezgése nincsen. Irni és rajzolni sokkal nyugodtabban lehet rajta, mint a robogó vonaton. Készen füst nem zavarja az embert, hanem teljesen friss, magas légköri levegő áramlik be az ablakokon. Az utasfülké a repülőgép törzsében van elhelyezve, amely erre a célra szélesebbre, öblösebbre van építve. —

Minden utasnak kényelmes, bőr, vagy plüss karosszéke van, amelyhez biztonság kedvéért oda is szíjzajhatja magát, ámbar erre semmi szükség sincsen, mert a fordulót is oly szelíd, lassu ívben teszi meg a repülőgép, hogy alig lehet észrevenni. Minden ülés mellett egy-egy lehúzható ablak található, ahonnan az alant elterülő vidékre szabad kilátás nyílik. Az ablakokon függönyök lógnak és mellettük a falon térkép, tükör, virágváza díszlik, épen úgy, akár egy szalonkocsiban. A nagyobb fülkékben íróasztalok is vannak. Dohányzási tilalom nincsen — az erős dohányosok nagy gaudiumára — ezzel szemben minden ülés mellett található egy-egy hamutálca.

Az utaskabin mellett a külön mosdófülké és a csomagok részére egy elkülönített rekesz is található. Az úgynevezett vastagszárnnyprofilu gépeknél, amelyeket a németek alkalmaztak először, a csomagokat a szárny füres belsejébe rakják. Ezek a szárnyak t. i. olyan vastagok, hogy bennük még járni is lehet.

A jövő repülőgépein

ahol majd külön étkező és dohányzó is lesz, ezeket a helyiségeket is a szárnyban akarják elhelyezni. Ezt a fantasztikusnak látszó tervet nem is lehet ma már egy könnyed mosolylyal elintézni, ha fontolóra vesszük, hogy az olaszok legutóbb már fel is építettek egy száz személyes hidroplánt, a „Capronissimo“-t. Igaz, hogy a légióriás súlyos sérüléseket szenvedett, még mielőtt érdemleges kísérleteket végeztek volna vele, de amikor a husz-harminc személyt szállító gépek már hétköznapiak, akkor a befogadóképesség meghatározása nem mondható a távoli jövőndő kétséges problémájának.

A nagyobb személyszállító repülőgépeken

drótnélküli telefonállomás áll az utasok rendelkezésére

ha a földön lévő ismerőseikkel a levegőből összeköttetésbe akarnak lépni. A kereskedők példának okáért üzleti ügyeiket repülés közben is elintézhetik a földön lévő üzletfeleikkel éppúgy, mintha otthon ülneek a dolgozószobájukban.

Chikago és New York között legutóbb az éjszakai légijáratokat s ezzel egy időben a légihálókat is bevezették, amelyeken akár nász-utra indulhat a felhők közé a végtelen lehetőségek havájának a gyermeke...

UDVARDY JENŐ,

állami légiforgalmi felügyelő.

— Minden intézmény biztosítsa szénszükségletét. A kereskedelmi miniszter a kötött szénforgalomnak és ezzel egyidejűleg az Országos Szénbizottság működésének megszüntetését február 28-án állapította meg. A városi tanács közli a város területén működő jótékony célu egyesületek és intézmények vezetésével, hogy a szénszükségletüket igyekezzenek az eddig szállító bányáknál szerződésileg, vagy megállapodás útján biztosítani és az erre vonatkozó tárgyalásokat a bányakkal haladéktalanul vegyék fel.

Hirdessen a Hajdubölgben

HÍREK

1924. január 16. (Szerda)

Prot.: Gusztáv, Kath.: Marcel.

1387 Nagy Lajos király özvegyét, Erzsébetet Novigrádban horvát lázadók lednyá, Mária királynő személtárára megfojtják.

1520 II. Szulejmán szultán, a törökök legnagyobb uralkodója trónra lép.

Időjárás: Hazánkban az időjárásban nincsen lényeges változás. A hőmérséklet maximuma 0 fok, minimuma 13 fok volt. **Időjelzés:** Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10—12 óráig, 4—7 óráig.
Csokonai-színház: Este fél 8 órakor:
B) bérletben A kis grizette.
Apolló: Denevér.
Vigszínház: Atlantis.
Gyógyászterápia: Közl. éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés, Csillag, Sas, Mátyás király.

RÉSZVÉNYESEINK FIGYELMÉBE.

Értesítjük t. részvényeseinket, hogy az újonnan elkészített II. és III. ik kibocsátás részvények vállalatunk helyiségében (Piac-u. 59.) az üzleti órák alatt, naponta d. e. 9—12 óráig, d. u. 3—5 óráig az ideiglenes részvények ellenében átvehetők. **MAGYAR NEMZETI KÖNYV- és LAPKIADÓVÁLLALAT R-T.**

Az Ébredő Magyarok debreceni csoportja Egyháztér 13. szám alatti helyiségében január 18-án, pénteken délután 6 órakor választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat meghívja a vezetőség. Megjelenés kötelező.

Gazdász-bál Debrecenben. A debreceni gazdasági akadémia hallgatói január 26-án este 9 óráig kezdettel rendezik az Arany-Bika dísztermében a híres gazdász bált, amelyen Debrecen város és a Tiszántúli előkelő urak közönségének színe-java fog részt venni. A ki-próbált és közismert rendezőség mindent elkövet, hogy a bál minden eddigi gazdaszabáltnál jobban és fényesebben sikerüljön.

A leányklub irodalmi délutánja. A debreceni katolikus leányklubja január 17-én délután fél 6 órakor a Bika szálló üvegtermében irodalmi délutánt rendez, amelynek műsora a következő: *Klubének. Sötét Balázs. Dr. Bodnár János egyetemi tanár előadása a csillagvilágból. Beethoven Symphonie N. 5. Zongorán előadják. Papp Irma és Márton Vera leányok. Pálffy Béla apát előadása. Belépőjegy nincsen. Önkéntes adományokat a barakkokak segélyezésére szívesen fogad a rendezőség. Músort után tea.*

Készül a virilis névjegyzék az 1924. évi. Az ezerkilenczshuszonnégyedik évre szóló virilis névjegyzéket dr. Való Antal tb. aljegyző vezetése alatt most állítja össze a városi főjegyzői hivatal. A névjegyzék egy pár napon belül elkészül, ki is fogják nyomtatni s bárkinek bele lehet majd tekinteni a főjegyzői hivatalban.

Meghosszabbították ideiglenesen a jelenlegi városi törvényhatóság jogkörét az 1924. évre is. Debrecen város főjegyzői ügyosztályába tegnap délelőtti érkezett meg a belügyminisztérium leirata, mely szerint az 1915. VI. törvények értelmében engedélyt ad Debrecen város törvényhatóságának, hogy a mostani törvényhatósági tagok 1924. január elsejétől ideiglenesen tovább vezessék a törvényhatóság ügyeit.

Szövegek, barchetek, mosó árak leszállított árban *Benyáts Emil* főtéri üzletében Debrecen, Tisza-palota.

A kisantant ragaszkodik Magyarországon katonai ellenőrzéséhez

Megnyitották az angol alsóházat

Hir az angol kormányválság megoldásáról

A külpolitikában a mai nap ismét minden jelentősebb esemény nélkül telt el.

Az angol alsóházat ismét megnyitották. A király trónbeszédjében nem mondott semmi olyat, ami a belpolitikai válsággal állott volna kapcsolatban.

A párisi *Matin* felülnő helyen közli ama értesülést, hogy

még távolról sem biztos, hogy az angol király Ramsay MacDonaldnak fog megbízást adni kormányalakításra,

de sokkal valószínűbb, hogy a három legnagyobb pártvezért magához fogja hívni és mindegyikőt megkérdezi, hogy ezidőszakra tudna-e az alsóházban többséget szerezni. A király fenntartja magának a jogot, hogy a politikai helyzetet megoldja és Grey lordot fogja felkérni, hogy

Meghalt gróf Zichy Géza. Zichy Géza gróf, a jeles zene-költő, aki már hosszabb idő óta gyengélkedett, kedden éjjel félgyorakor 75 éves korában meghalt. Zichy Géza gróf 1849. július 22-én született Sztáran, Zemplénmegyében, Már kora ifjúságában feltűnt nagy zenei tehetséggel. 14 éves korában egy szerencsétlen vadászaton elvesztette a jobb karját. A szerencsétlenség nem törte meg akaratát, hanem fokozott erővel látott hozzá, hogy magát zongoraművésszé művelje. Rövidesen oly eredményt ért el, hogy nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában mint egyedülálló zenevirtuóz ünnepelték. Zichy Géza nem érte be a virtuózi dicsőséggel, hanem zene-költői babérokra is pályázott s e téren is kimagasló eredményeket ért el.

Megdrágul a cukor. Budapestről jelentik: Holnaptól kezdve megdrágul a cukor. A kristálycukor új ára valószínűleg 9500 korona lesz, a kockacukor pedig 9800 korona.

Fejbeverték a rendőrt. A múlt este véres verekezés volt a Kishegyesi és Pesti utca sarkán, a Herskovics korcsma előtt. Egy duhaj, részeg társaság verekedni kezdett s nagy botrányt provokált. A verekedés zajára előrohant a közelben posztoló Bodó Sándor rendőr, aki figyelemztette a duhajkodókat s igazoltatni akarta a verekedőket. A duhajkodók erre futásnak eredtek s futás közben az egyik botjával fejbeütötte Bodó rendőrt, aki eszméletlenül esett össze. A duhajkodók ezután eltűntek. A nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére.

Értesítés. Öv. Banyai Zoltán, Horváth Ilonka ezton tudatja ismerőseivel, hogy szeretett férje, hosszúságú *Banyai Zoltán* ny. m. ellenőr 3 heti szünet után Marosvásárhelyen folyó hó 3-án elhunyt.

Újra drágult a borotválkozás. A borbély mesterek az egyre emelkedő drágaságra való tekintettel ismét emelték a borbélytarifát. Az új árszabály a következő: Borotválás 1500—1200, fésüléssel 1800—1500 korona. Hajvágás fazonra 3500—3000, géppel 2500—2000 korona. Szakálvágás géppel 1500—1200, fazonra 2500—2000 korona. Baby hajvágás 4000—3500 kor. Fejborotválás 3500—3000 kor. Fejmosás 2500—2000 kor. Közl. viz 500—500 korona.

a politikai pártok különböző elemei között igyekezzen többséget szerezni.

Magyarország katonai ellenőrzése. A kedden este tartott szerb minisztertanácsban Nincsics referált a kisantant konferenciájáról. A szovjet kormány elismerését elhalasztják. A magyar kölesönhöz való hozzájárulást katonai természetű garanciáktól is függővé teszik. A kisantant államai határozottan kikötik, hogy Magyarországon katonai ellenőrzésben részt vehessenek.

A Hitler-per tárgyalása. A Hitler-per egyike lesz a legnagyobb pereknek, amely hosszú idő óta Münchenben lefolyt. A vádat három ügyész képviseli. A külföldi újságírók, köztük az amerikaiak is, bejelentették, hogy a tárgyaláson részt vesznek. A tárgyalás több héttig el fog tartani.

Casino és minden bál után! Korhelyes és villas reggeli, frissen csapolt részvénysör kora reggeli órákban Német és Irsay éttermében, Csapó u. 14.

Katonai nyugdíjasok figyelmébe. Az összes volt hivatásos nyugdíjasok, valamint ezeknek özvegyei és árvái az arcképes vasúti igazolványai a Csapó-utca 15. (kereszt épületben) lévő irodában legkésőbb január 21-ig az 1924. évre való meghosszabbítás végett be-szolgáltatandók. Érvényesítésre igazolványonként 1000, új igazolvány kiállításáért 2 db. 1000 koronás bélyeget kell beadni.

Módosították a kiviteli illetékekről szóló rendeletet. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter a kiviteli illetékekről szóló törvény végrehajtására vonatkozó intézkedéseket ma kiadott rendeletével újból módosította. Eszerint a buzából, illetve rozsból készült 8-asnál finomabb örlemény kivitele alkalmával mázsánként 5 kg. buzának, illetve rozsnak kiviteli illeték gyanánt történő beszolgáltatását kell igazolni, ellenben a 8-as és ennél durvább örlemény kiviteli illeték nélkül vihető ki. Ökör, bika, tehén és marha ezen túl a kiviteli állatvasárokról és máshonnan is kiviteli illetékmentesen vihető ki.

Az italmérési illetékek befizetése. A városi adóhivatal értesíti az italmérőket, hogy az italmérési illetékek január 1-től a városi adóhivatalnál fizetendőek (1. emelet, 2. sz. szoba.) Értesíti továbbá az engedélyeseket, hogy az engedélyilletékek, összilletékek kétszázszorosára emelték fel.

Elsőrendű, házias, kitűnő Albert Belvárosi éttermének konyhája, az árak igen szolidak, előzékeny kiszolgálás. Vidékiek találkozóhelye. Minden este az országos hírnevű Jambó tambura-zenekar hangversenyez.

Mint értesünk, arany és ezüstön kívül brilliáns és gyöngy beváltás is változatlanul eszközölhető Budapest, IV., Varmegye utca 7. — Pénztári órák 9—5 óráig.

A kereskedelmi és iparkamara felhívja érdeklődését figyelmét arra, hogy a debreceni fővármivatal hivatalos óráit reggel 8—12 és délután 2—6 óráig tartja.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szerdán: A kis grizette, operette B. bérlet.

Csütörtökön: A kis grizette, operette C. Pénteken: A csöppség. Enekes vigjáték.

A csöppség. Enekes vigjáték 3 felvonásban. Irta dr. Fényes Samu. Rendező Rólkó József. A finom levegőjű, hangzatos vigjáték felújítása szokatlanul kevés közönséget vonzott a Csokonai-színházba. A szereplő színészek ennek ellenére lendületesen és nagy ambícióval vitték sikerre a darabot. A címszerepben Csapó Mária elsőosztályú alakítást nyújtott, fiatalos temperamentummal, megkapó színekkel játszott, ezzel a fölépítéssel is bizonyosságot téve az ő nagy tehetsége mellett, mely rohamos lépésekkel halad a fővárosi színpadok felé. Ugyanezt mondhatjuk Rólkó Józsefről is, aki már is bevezetett a valóságos művészetért való művészet hazájába. Egy osztendő leforgása alatt szemünk látára bontakozott ki művészi egyénisége és azokat a ríktó színeket, melyek a kezdő színészeket rendszerint sokáig hátráltatják u'jokban, rövid idő alatt teljesen leküzdötte. Rajz Ferenc Ambrója tulzásoktól mentes, finom alakítás volt, Halassy Sára gazdasszonyt játszotta a töle megszokott frissességgel és jótékony derűt sugárzó kunikummal. Erdődi Lili jól érvényesült a nem rokonszenves szerepben, Sötét Balázs azonban nem találta meg a természetesség hangját. A stílusos rendezés Rólkó József érdeme, — kár, hogy a darabban előforduló egynehány izléstelenység, melyeket Fényes Samu annak idején az erkölcsi dekadenciában szenvedő utókor faji szimpátiájának megnyerése kedvéért itt ott elhelyezett, tulságosan kirírótt a darabból — bizonyos köröknek nem kis gyönyörűségére. (ln).

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház
Utóljára lép fel Timár Lia szerdán és csütörtökön a nagysikerű „A kis grizette” táncoperettjében, szanatoriumba vonulása előtt.

A t. bérlok figyelmébe. Pásztor Ferike a városi színház és Tihanyi Vilma a m. kir. operaház elsőrendű művésznőinek vendégszereplése alkalmából az igazgatóság úgy osztotta be a műsort, hogy minden bérlok élvezhesse a vendégek művésztét, miért is a rendez beosztástól el kellett térni, kéri tehát a bérletbeosztás gondos megfigyelését.

Elegáns megjelenésű, jobbmodu fiatal hölgyek és urak, akik táncolni is tudnak és a „Harom grácia” operett dívatrevijén részt venni óhajtának, jelentkezzenek szombatig a délelőti órákban Unger rendezőnél, a Csokonai-színházban.

6—8 éves, ügyes, jómodu fiugyermekek, akik a „Harom grácia” operettben szerepeln akarnak, jelentkezzenek szombat délig Unger rendezőnél, a Csokonai-színházban.

Apolló és Vigszínház e heti fényes műsorából. Szerdán, csütörtökön az Apollóban Strausz híres librettója a „Denevér” kerül bemutatásra, a főszerepekben Putty Lia, Éva May, Harry Lidtkével. A film kiállítás, rendezése elsőrangú. Ugyanakkor a Vigszínházban Pierre Benoit világhírű műve, az „Atlantis” kerül bemutatásra teljesen új példányban.

Péntek, szombat, vasárnap az Apollóban a „Szerelm élte, a szerelm öl” című modern dráma kerül vászonra, amely most Budapest nagy mozgóinak felkapott darabja. Ugyanekkor a Vigszínházban az idény legérdekesebb filmje, a mai kor hírépe, a „Mannon”, mindent a pénzért. A pénz óriási hatalmát illusztrálja.

Apolló-mozgó
Putty Lia, Harry Lidtké, Éva Mayval Strausz remeke, a „Denevér”, Chaplin-burleszk.

Vigaszínház-mozgó
„Atlantis”, Pierre Benoit regénye mindkét része egyszerre. Főszereplő Napierkovska.
Jön. A szerelem éltet, a szerelem öl.
Jön. Mannon.

Meteor-mozgó
Csütörtökön „Sámson és Deila” Világsláger. Előadások 6 és 8 órakor. Vasárnap „Szamözötték”.

MŰVESZET

A szimfonikusok hangversenyei.
Debrecen kulturális élete a legutóbbi időkig teljesen nélkülözötte az orchestrai zenét. Hosszas huzavonák és eredménytelen próbálkozások után végre kibontakozott az Erlich József vezetésével működő filharmonikus zenekar, mely egy egész játékban, mint egyes erőit tekintve elsőrangú művészi vállalkozás. A nemcsak előkelő, hanem még be sem tudott vonulni a hangversenytermek pódiumaira, már is megszűnt az első konkurrens hangverseny a zenekedvelők körének jóvoltából.

A budapesti Városi Színház zenekarának debreceni hangversenyei a legteljesebb siker jegyében zajlottak le. A szépen fejlődő orchestra, melyet ifj. Ábrányi Emil, a világhírű karmester művészi színvonalra emelt, nemcsak összjátékban, de a mester-művek érzelmi világának stílusos közvetítésében is kiváló produkált.

A hatfői koncert tekintélyesebb része Wagner Richard költséget dícsőítette. *Fajdalommal kellett megállapítanunk, hogy ez az egyetlen zene, amely a debreceni Bika merészen elgondolt és megalkotott dísztermében érvényesülni tud.* A hangverseny fénypontja Csajkovszky patetikus szimfóniája volt, melynek magával ragadó, rapszodikus költészete híven szűrődött keresztül a zenekar játéka. A keddi előadás középpontjában Beethoven szimfóniája állott. Kolbay Ildikó és dr. Székelyhidy Ferenc tökéletes szépségű énekszámai tették az előadásokat változatossá, — hangjukat azonban sok helyütt teljesen elnyomta a zenekarnak és a művészeknek egy vonalban való elhelyeződésük. — Meghozta a zenekar három gordonjával, dobjaival és fuvós hangszereivel együtt a művészek háttérben ott-tot magába a hanghullámokat, melyek a visszaverődés törvényei értelmében valósággal szembetűntek őket.

A vezénylés munkáját ifj. Ábrányi Emil végezte bámulatreméltó energiával és Nikisch Arthur tanítványához méltó zenei tudással.

A két ruhatár alig tudta kiszolgálni a közönséget, egyesek három negyed óráig ácsorogtak a gyengén fűtött folyosón, amíg elhelyezhették felső ruhaikat. Előadás után pedig a felbőszült publikum a ruhatárak előtt orchestrai képzelt magát és Wagner Richardot is megszégyenítő fortissimókban követelte vissza elősereit ruhadarabjait.

**Mindenütt jó,
de legjobb a
Gambrinusban**

**Apróhirdetések ingyen
a Hajdúújdíj előfizetőinek**

TESTEDZÉS

A Vasasok győzelme Franciaországban. A Vasasok spanyolországi turajuk után hazatértek az M. L. Sz. határozott tilalma ellenére játszottak Franciaországban. Párisban egy igen jóképességű francia csapat, a Rouen ellen fölényes játék után 3:1, félidő 1:0 arányban győztek. A magyarokat melegen ünnepelték.

MŰZSÉKSZAC

Országos baromfiállítást Budapest. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a terület baromfitenyésztőinek figyelmét arra, hogy a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete február 1-3-ig Budapest a Tavaszmező utcai főgimnázium tornatermében országos baromfiállítást rendez. A kiállításra vonatkozó minden felvilágosítást forduljanak az érdeklődők a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete elnökségéhez Budapest, IX. Üllői-ut 25. I. em. 10.

NYELV

Magyar korona: 0 205

Zürichi árlat

Berlin 132¹/₂, Hollandia 215¹/₂, Newyork 578¹/₂, London 24 9, Páris 2580, Milánó 2560, Prága 166¹/₂, Budapest 0 205, Budapest Bécs szemé 0 207¹/₂, Belgrád 655, Bukarest 290, Bécs 81¹/₂, Szófia 410. **Deviza: 6 p. hiv. árt.**

Dollár 29500—32450, francia frank 1370—1505, Svájci frank 5100—5600, cseh kor. 860—945, lei 150—165, lira 1300—1430, dinár 332—364, nemet márká —, osztrák korona 4—14 00.

Értéktőzsde

A mai tőzsdén az irányzat a már tegnap is mutatkozó gyengébb árfolyamalakulás hatása alatt továbbra is lánghán alakult. Az olcsóbbodás azonban nagyobb arányokat nem öltött, az árszinteségek az utolsó nap tőzsdézáratahoz képest 5—10 százalékra tehetők. A kőszitpenz azonnali hétnyolcad százalék, kaszára 1 és háromnegyed százalék. Záratkor a hangulat vonatott, a forgalom csekély, az irányzat lánghuó.

Terménytőzsde zárlat

Az irányzat szilárd, az árak kenyérmagvakban az utolsó napokhoz képest 1000—2000 koronával emelkedtek, a takarmánycikkekben 2—3000 koronás ár-emelkedések voltak. A mai hivatalos árjegyzés a következő:

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavideki buza 215000—126000, egyéb 12400—125000, 79 kilós tiszavideki 12700—128000, egyéb 126000—127500, rozs 100000—101500, takarm. árpa 105000—110000, sörárpa 110000—115000, köles 87500—90000, zab 106000—108000, Tengeri 100000—102000, repce 225000—230000, korpá 64000—65000, lóhere 58000—66000, lucerna nagyaránkamentes 60000—680000, nagyaránkás 550000—620000.

Ferencvárosi szertásvásár

Szabadvásári maradvány 429, érkezett 166, eladott 95.

Árak: könnyű 9800—10800, nehéz 10600—13000. Zárvasáron nem volt üzlet.

TŐZSDEIDŐ

alatt állandó telefonösszeköttetésben áll a tőzsdetérmmel

HELLER TESTVÉREK

Értékpapír Kereskedelmi Irodája.

Érdeklődésben: KULAI M.

budapesti bankcéggel.

Telefon 12-57.

Telefon 12-57.

PIAC-U. 58.

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Viktória	195	Lipták	19	Papiripar	43	Keglevich	—	
agol	88	Franszdan.	87	Gép és vasut	53	Fellen	88	Királysör	65
Bosny. agrár	54	Sányák és téglagy	—	Magyar acél	242	Hangyaipar	31	olg. Sör	300
Földhitel	265	Bauxittröszt	460	Mérleg	37	Kábel	—	Krausz	71
Iszai	224	Beocsini	—	Belga fém	104	Királyautó	9	Pannónia s	15
Hermes	80	Borsodi	150	Motorgyár	52	Óstermető	241	Emesi sz	120
Agrár	—	Lőrinczi	110	Ólom	29	Gummi	217	Szálloda, gy. fürdő	—
HSzlavon.	32	Cement	105	Chandvir	170	Vasut forg.	280	Pannónia	—
Lloyd Bank	18	—	—	Rex	12	interrexim	34	Royal	130
Magyar hitel	598	Unio	—	Rima	128	Star	38	Egisz	58
Ingatlan	350	Szászvári	425	Roesemann	57	Telefon	156	Ligetszanat	21
Cseh	24	Kohó	880	Rotmüller	24	Förök patika	—	Schwartz	25
Forgalmi	44	Ltván	—	Sealich	102	Unio színház	27	Lukács	11
Leiz.	119	Csep-téglá	25.5	Schuller	42	Szolnoki	10	Faipar:	—
Ker. hitel	26	Orasche	325	Lendlorf	95	Zagyvapá-fai	51	Mercurfa	12.5
Osztálytörő	112	Magnesit	3100	Vegyipar	37	Cukorgyárak	—	Oserző	12
Német	24	M. aszfalt	54	Vagongyár	94	Dé cukor	440	Dharaszi	12
Hasz	28	A. Kősz.	2515	Wörner	19.5	Horvát	—	Egy. fa	—
Kőzp. Jelz.	18	Kerámiai	115	Fémkeresk.	22	Cukoripar	3025	Funiergyár	20
Városi	12.25	Nagybát.	270	Vuikan	183	Mezőgazd.	575	Guttman	670
Merkur	245	Saigó	620	Corvin gép	—	Mezőhegy.	380	Hazai	155
Nemz. bank	45	Ujlaki	250	—	—	Stummer	1550	Honifa	12
Leztr. Hitel	156	Urkányi	840	Textilipar	—	Ételmiszer	—	Körösb	7.5
Keresk.	1305	Mori szén	31	Textil	—	Cinner	7.25	Kronberger	14.75
Hungaria	—	Sajókondói	185	Gyapjamosó	75	—	—	Lignum T.	115
Wiener B	102	—	—	Szövőköző	53	—	—	Magy.-Am.	20
Fakárékpénztárak		Nyomdák	—	Goldberger	85	Fruktus	26	Érdő	9
Belvárosi	435	Atheneum	218	Győri textil	32	Halkeresk.	26	Szalámi	15
Egyes.fővár.	220	Franklin	2.8	Juta	170	Szalámi	15	M. Loyd	135
Kőbányai	25	Globus	48	Carton	91	Océán	42	Malomsok	13
Magy. Ált.	185	Kunosi	26.5	Sender	94	Püspöki	22	Nemzeti	220
Moktár	198	Pallasz	46	Pamut	235	Tokaji	42	Lichtig	8
Pesti hazai	4200	Pesti könyv	76	Szegedi	380	Villányi	58	Ofa uj	610
Lipótvárosi	16	Révai	89	Vegyipar	—	Gáz és villamos	—	Rézbanjai	160
		Rigler	89	Chinoi	33	A. t. Gámezó	18	Szlavonia	93
		Stefaneum	—	Danica	114	Alt. Léga.	700	Nasici	2000
		Fővárosi	23	Diana	9	—	720	Viktoria	12
Biztosítók				Spodium	178	Just izzó	12	Zabolai	133
I. Magy.	6850	Vas és gépgyárak	—	Flóra	183	Auer	300	Zentai	165
Fonciere	340	Koburg	52	Hang. műtr.	218	Plóbus	46	Hitelfa	41
M-francia	—	Sáky	26	Celeti	36	Vasm. vill.	44	Közlekedési	vall.
Jég	235	Gépgyár	145	Klein és Fia	105	Lámpa	220	Adria	550
Pannónia	1250	Fabian	12	Ólaj	115	Olajművek	—	Atlantica	40
Nemzeti b.	—	Pegyer	1410	Szikra	77	Marosi petr.	—	Kóztai	50
		Flankl	125	Lőrök	17.5	Olajipar	74	Városi	61
		Janz D.	432	Wander	16	Sőr és szeszipar	—	Bur	34
Malmek		Janz vill.	2175	Különfélék	—	Baróti	13.75	Jéli vasut.	99.5
Back	79	Hoffner	190	Bárdi	14.75	Részv.-sör	150	Melter	384
B.-miskolci	123	Kistarciai	114	Boni	94	Emesi sör	105	Levante	185
Concordia	80	Kühne	66	Brassói	3.5	Városl. sör	27	Viskolci	39
Békéscsabai	50	Győrffy	100	Corvin film	15	Schwindt	270	Nova	140
Első Bpest	101	Kasab	52	Dorogi	26	Győri sör	—	Alamvasut	420
Lőröksema.	27	Kissling	25	Dunantuli	59	—	—	Erőst	118
Gizella	54	Láng	150	—	—	—	—	—	—
Hungaria	94	—	—	—	—	—	—	—	—
Királyalom	60	—	—	—	—	—	—	—	—

GARAI

ÉS

TESTVÉRE

**férfi, fiuruha
nagyáruháza**

Bika-szálló

Egész

január
hónapban
nagyon olcsón
árul!

És pedig:

**Férfi hosszú
felöltő 220,000
K-tól**

**Férfi rövid téli-
kabát, melegen
bélelve 170,000
K-tól**

**Fiu hosszú téli-
kabát 120,000
K-tól**

**Divatos csikos
nadrág 70,000
K-tól**

**Az Országos Központi
Árvizsgáló Bizottság által
látmozott**

**gyapju
férfi öltönyök
265,000 K-ért**

**Minden vevő csak 1 ruhát
kaphat!**

REGÉNY

Tavaszcvarok

Irta: IGMÁNDY GÉZA

Mi volt az öreg? — kiáltott rá Ákos.

— Ezek az ármányos tűzerek! — válaszolt Patyi bá, felhóztak ide hat csil-bumot. Hogy én nem halottam eddig a zajukat. Úgyesen csinálták.

Ismét leadtak egy ösztüzet. A hegy tetején kavargott a füst, nagy töcsérben forgott a hó. — Pokoli láma keletkezett. Száz meg száz agyu bembölt. A kis csil-bumok riadóhangját tudórogt 28 cm. mémet mozsárgyu felolmetes sávitése.

Tehát megkezdődött a támadás. Patyi bá a hegy felé figyelt. A tenyerét a füléhez tette.

— Megleptük a frátyét. Még nem felnek vissza. Én amondó vagyok, hogy délre fent leszünk a tetőn. Pulya nép az, egye meg a suly — és fitymálóan legyintett. Odament a tűzerekhez, akik alig száz lépésnyire egy kis mélyedésben buzódtak meg.

Ákos felvette a telefonkagylót. Az ezredorvos már nem volt ott. A zászlóalj segédtisztje beszélgettek. — Husz perc múlva megkezdjük az előnyomulást, a századok azt jelentik, hogy a tűzérég nagyszorban be van löve. Minden granát talál.

Képelem, — mondja a harmadik zászlóalj segédtisztje — mennyire meg vannak ijedve a mókok. Eddig még egyetlen lövést sem adtak le. Talán már meg is oldták a kerekét.

Ezen jóízűen kacagtak. Ákos mindegyiknek ismerte a hangját. A hosszú állóharok alatt unalmas óráiban ez volt a mulatsága. Telefonál gattak egész nap.

Gábor a fedezék előtt állt. Ákos végignézte az előkészített kötszereket. Sehol sem volt igazitanivaló. Fel alá járkált a szűk helyen. Valami különös izgatottság fogta el. Szeretett volna kimenni a vonalba. És ekkor észébe jutott Benkő ezredorvos garancsa. Az az ember úgy szerette őt, mintha a fia lett volna. Vigyázott rá, mint a szemefényére. Pedig csak itt ismerték meg egymást. Most is milyen aggódó atyáskodással figyelmeztette. Ákos is nagy tisztelettel viseltetett iránta. Kedves, jóvalis megjelenésű baci volt, aki nagy tudása mellett végtelen szeretettel és gondnal ápolta a hozzakerült betegeket, akik törhetetlenül bíztak benne. Könnyűkeze van — szokták mondogatni a katonák, amikor elbeszélgettek a segély helyről.

Igy jellemezték az ezredorvos gyengeségét. És tartalékban volt a zászlóalj, Ákos mindig ott lakott az ezredsegélyhelyen. Sok-sok kedves családi dologról elbeszélgettek ilyenkor.

(Polyt. köv.)

Ügyes

kifutó fiu

vagy leány felvételeik febr. 1-től lapunk kiadóhivatalában

Tüzifa, Kőszén

legolcsóbban a „Kárpátia“ fatelepen a Margit-fürdővel szemben. Telephon 6-39. és 8-84. sz.

Torpedó írógép

5/c zajtalan modellje megjelent! Kizárólagos képviselője Izsák Sándor, Budapest V., Arany János u. 16. szám. Díjtalan bemutatás.

Ruhafestést,

vegyszeresítést, gallér, kényszerű hófehér mosást, vasalást legolcsóbban készítek, mert nem fizet milliót bért

WACHA FÖBERT

ruhafestő, vegyszeresítő gőzmosó gyára SIMONYI-UTCA 55. szám. (Saját ház. Tiszviselőknök árendéjébe)

Lóistálló

4 vagy 5 lóra és kocsis lakással kerestetik 1924. évi február hó 1-étől bérbevétele a volt közkörház közelében. Ajánlatok a klinikai gondnoki hivatalban adandók be. II. em. Simonyi-ut 1. szám.

Kifutó fiu

azonnal felvételik

a Csáthy-cégnél.

Jó sikerrel fest

szőrméket, bőrkészítményeket, mindenféle ruhákat minden szíre: gyász, expressz-munkák kívánt időre.

Hungária Kétfestő, Vegytisztító Gőzmosó Vállalat

Debrecen, Péterfia-utca 4. szám. Tulajdonos: LIBÁNDY ANDOR.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járn gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenével szemben)

Rózsa áruház

visszamaradt szezonból összes téli áruinak rendkívüli olcsó árusítását megkezdte.

Ne menjen senki Rész ruházathoz, hanem jessen Péterfia-u. 42. szám alá

TEGDÉS JÁNOS-hoz

ki újév utánig 260,000 koronától saját szövegéből mérték után készit férfiöltönyöket. Női és katonaruhák olcsón, fordításokat legolcsóbban. Tiszviselőknök napi áról 30 százalék engedmény

Széduletesen olcsó házak!

Ne keressék az okokat, melyek ma arra kényszerítik az embert, hogy házat, vagyont elkönyvetelje, attól még polemarért is megvaljós!

Az egyik egy szép nagy, hat ablakos ház, 10 éves épület, elsőrendű cseréteglából építve, eze épül fedve. Hat-ablakos utcai fronttal. Az épület magában foglal egy rendbeli egy szobás lakást két konyhával, peizsal és pincével. Stukaturus, padlós szobák. Villany mindenütt. A szobákban cserép- és vaskályhák. Van továbbá sertésöl 20 darab sertésre. Hatalmas tengerigöré, fűskamara, szivattyus kut, elkerített baromfiudvar, baromfióllal.

Körülbelül 500 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, konyhakert! Kisrendű termő csemege- és borsözöl, hatalmas lugással. Idegen lakó nincs! A vevő az egészet rögtön átveheti és azonnal beleköltözhethet! Megkaphatja ma az egész mindenséget 30 millió koronáért!

Van pedig ez a ház a Csapó-utca végén levő Vilmos huszártanyai megállóhoz néhány percrenyire

Csapókert — János-utca 70. szám alatt!

Ez a ház is egy csebe! Alkalmivétel! Vasutasok!

Ez a ház Önöknek lenne nagyon megfelelő, mert közel van az állomáshoz!

Ezt a házat ma megkaphatják 25 millió koronáért!

Hatalmas nagy épület! Rögön átadandó beköltözhető lakásokkal! Minden mellékkeltség. Pince, fűskamara, sertésöl, külön baromfiudvar. Stukaturus, padlós szobák! Még a konyhák is padlósak! Negy ablaka van az utcai fronton! Villanyvilágítás mindenütt. Körülbelül 600 négyszögöl gyümölcsös és konyhakert! Ez a ház a

Vargakertben — K. Tóth-utca 26. szám alatt van!

Akinek háza láta ra van szüksége, azonnal, rögtön nézze meg ezt a két házat, melyek felett nagyon természetes, — hogy szintén a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda rendelkezik, ott köthetők meg azok vétele, ott tehetők le a foglalok is!

Iroda: Veres-utca 9. szám.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 200 kor., minden további szög 20 korona. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 300 K. minden további szög 30 K. Vasatagabb betűk szedett szavak kétszeresen számítatnak.

Csak a hónap legutolján tudok menni. Jól vagyunk. István.

Eladó azonnali teljesen különbejáratu butorozott szoba, esetleg teljes elátással. Erdősor 7., esőszázi villanyosmezőlló.

Eladó plymth tyukok, férfi, női kabát. Arany János u. 33.

Eladó teljes price-nyereg-felszerelés, villany-ivlámpa vezetékekkel, kapcsolóval, porcelán villanylámpa-ernyő zöld gyöngy-rojtal. Erdősor 7., esőszázi villanyos mezőlló.

Szalonnáért, zsírért, hízott disznóért adok palack-képes bakaros úrbort. Fűvészkert u. 14., „Bélyegóthron“.

Megbízatásokat Budapestre magán- és kereskedelmi ügyek pontos és gyors elintézését elvállalja nyugalmazott főtitkarszóló. Cim a kiadóhivatalban

Elsőrangú ká pítos Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna sarok. Kész hencerek rakáron.

Harmine évi gyakorlattal bíró, nős, családos, román, kath. valása menekült, végzettséggel bíró gazdasági aprilis 1 re gazdasági felosztásra miatt állást keres. Cim a kiadóba.

Eladó helybeli feleletés 3—4 00 kéve csutka tőrek és árpaszalma, jó istállóval, közel a városához, prima minőségben. Irtekezni Hajó-utca 2. száma latt.

Különbejáratu butorozott szobát keresek azonnalra. Cim a kiadóhivatalban.

Butorozott szobába lakótársat keres egyetemi hallgató azonnalra. Ugyanott jó házikoszt kapnátó, Török Bálint-utca 25.

Savanyú káposzta 20 mássa, kitűnően házilag savanyítva, lehetőleg egy tételben eladó. Cim a kiadóban

Tanítványt vállal a középiskolák bármely osztályából jelentős díjazásért menekült főiskolai hallgató. Cim a kiadóban.

Üvegezést

ugy helyben, mint vidéken jutányosan készit. — Modern képek-tek

HAMPEL JENŐ

épületüvegezési és képeretkezési vállalat

Debrecen, Rákóczi-utca 8

Gallérokat, kezelőket, frakkíngeket modern gépekkel felszerelt saját műhelyemben tisztítok.

Ruhafestést minden színre mintha szeretn.

Gyaszruha

24 óra alatt készül!

Vegytisztítás legujabb módszer szerint. Egyháztér 5 szám alatti főzlettem vezetését átvett m.

Műhely és fióküzlet: Batthyányi-u. 26

Szíves pártfogást kér tisztelettel

PALOTAI LAJOSNÉ

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Eladásra kerülnek:

Színes velourkabátok
Premes télikabátok
Gyermekeöltők
Szőmekabátok
Szőrme boak
Szövetruhák
Kosziűmők, Aljak
meglepo olcsón!
Legujabb estélyi és táncruhák megérkeztek